HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

20 mai 2021 *

„Trimitere preliminară – Cooperare judiciară în materie civilă – Competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială – Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 – Competență în materie de asigurări – Articolul 10 – Articolul 11 alineatul (1) litera (a) – Posibilitatea de a acționa în justiție asigurătorul care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru într-un alt stat membru, în cazul acțiunilor introduse de către deținătorul poliței de asigurare, de către asigurat sau de către un beneficiar, în fața instanțelor de la locul unde are domiciliul reclamantul – Articolul 13 alineatul (2) – Acțiune directă introdusă de partea vătămată împotriva asigurătorului – Domeniu de aplicare personal – Noțiunea de «parte vătămată» – Profesionist din domeniul asigurărilor – Competențe speciale – Articolul 7 punctele 2 și 5 – Noțiunile de «sucursală», de «agenție» sau de «altă unitate»”

În cauza C-913/19,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Sąd Rejonowy w Białymstoku (Tribunalul Districtual din Białystok, Polonia), prin decizia din 18 noiembrie 2019, primită de Curte la 13 decembrie 2019, în procedura

CNP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

împotriva

Gefion Insurance A/S,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din doamna A. Prechal, președintă de cameră, domnii N. Wahl și F. Biltgen, doamna L. S. Rossi (raportoare) și domnul J. Passer, judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru CNP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, de K. Janiec-Janowska, radca prawny;

– pentru Gefion Insurance A/S, de I. Łyszkiewicz, radca prawny;

– pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;

* Limba de procedură: polona.

– pentru Comisia Europeană, de M. Heller și B. Sasinowska, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 14 ianuarie 2021,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 13 alineatul (2) coroborat cu articolul 10 și cu articolul 7 punctele 2 și 5 din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2012, L 351, p. 1).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între CNP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (denumită în continuare „CNP”), societate cu răspundere limitată cu sediul în Polonia, pe de o parte, și Gefion Insurance A/S (denumită în continuare „Gefion”), societate de asigurări cu sediul în Danemarca, pe de altă parte, în legătură cu despăgubirea pentru un prejudiciu cauzat de un accident rutier survenit în Polonia.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 1215/2012

3 Considerentele (15), (18) și (34) ale Regulamentului nr. 1215/2012 enunță:

„(15) Normele de competență ar trebui să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului. Astfel, competența ar trebui să fie întotdeauna determinată pe baza acestui criteriu, cu excepția câtorva situații bine definite în care materia litigiului sau autonomia părților justifică un alt punct de legătură. În cazul persoanelor juridice, domiciliul trebuie să fie definit în mod independent, în vederea ameliorării transparenței normelor comune și a evitării conflictelor de competență.

[…]

(18) În cazul contractelor de asigurare, al contractelor încheiate cu consumatorii și al contractelor de muncă, partea defavorizată ar trebui să fie protejată prin norme de competență mai favorabile intereselor sale decât normele generale.

[…]

(34) Ar trebui asigurată continuitatea între Convenția [din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3), astfel cum a fost modificată prin convențiile succesive referitoare la aderarea noilor state membre la această convenție], Regulamentul (CE) nr. 44/2001 [al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74)] și

prezentul regulament, fiind necesar să se prevadă unele dispoziții tranzitorii în acest sens. Aceeași necesitate a continuității este valabilă cu privire la interpretarea de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a [acestei convenții] și a regulamentelor de înlocuire a acesteia."

4 Capitolul II din Regulamentul nr. 1215/2012, consacrat „[c]ompetenței", cuprinde secțiunea 1, intitulată „Dispoziții generale" și în care figurează articolele 4-6 din acest regulament.

5 Articolul 4 alineatul (1) din regulamentul menționat prevede:

„Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, persoanele domiciliate pe teritoriul unui stat membru sunt acționate în justiție, indiferent de naționalitatea lor, în fața instanțelor respectivului stat membru."

6 Potrivit articolului 5 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012:

„Persoanele domiciliate pe teritoriul unui stat membru pot fi acționate în justiție în fața instanțelor unui alt stat membru numai în temeiul normelor enunțate în secțiunile 2-7 din prezentul capitol."

7 Secțiunea 2 din capitolul II din regulamentul menționat, intitulată „Competențe speciale", conține, printre altele, articolul 7 din acesta din urmă, care prevede:

„O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție într-un alt stat membru:

[…]

2. în materie delictuală și cvasidelictuală, în fața instanțelor de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă;

[…]

5. în privința unei contestații rezultate din activitatea unei sucursale, a unei agenții sau a unei alte unități, în fața instanțelor de la locul unde se află sucursala, agenția sau unitatea în cauză;

[…]"

8 Secțiunea 3 din capitolul II din Regulamentul nr. 1215/2012, intitulată „Competența judiciară în materie de asigurări", cuprinde articolele 10-16 din acesta din urmă.

9 Articolul 10 din regulamentul menționat are următorul cuprins:

„În materie de asigurări, competența este determinată de prezenta secțiune, fără a aduce atingere articolului 6 și articolului 7 punctul 5."

10 Articolul 11 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012 prevede:

„Un asigurător care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționat în justiție:

(a) în fața instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia are domiciliul;

(b) în alt stat membru, în cazul acțiunilor introduse de către deținătorul poliței de asigurare, de către asigurat sau de către un beneficiar, în fața instanțelor de la locul unde este domiciliat reclamantul sau

[…]”

11 Articolul 12 din acest regulament prevede:

„În cazul asigurării de răspundere civilă sau al asigurării de bunuri imobiliare, asigurătorul mai poate fi acționat în justiție și în fața instanțelor de la locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă. Același lucru este aplicabil și în cazul în care bunurile mobile și imobile sunt acoperite de aceeași poliță de asigurare, ambele categorii fiind afectate în mod negativ de același eveniment neprevăzut.”

12 Articolul 13 alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat prevede:

„(1) În cazul asigurării de răspundere civilă, asigurătorul poate, de asemenea, dacă legea instanței permite acest lucru, să fie introdus în cauză în fața instanței la care partea vătămată a introdus acțiunea împotriva asiguratului.

(2) Articolele 10, 11 și 12 se aplică în cazul acțiunii directe introduse de partea vătămată împotriva asigurătorului, în situația în care sunt permise asemenea acțiuni directe.”

Directiva 2009/138/CE

13 Articolul 145 din Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) (JO 2009, L 335, p. 1), intitulat „Condiții pentru înființarea unei sucursale”, prevede la alineatul (1):

„Statele membre se asigură că o întreprindere de asigur[ări] care dorește înființarea unei sucursale în cadrul unui alt stat membru notifică autorităților de supraveghere din propriul stat membru de origine.

Orice prezență permanentă a unei întreprinderi pe teritoriul unui stat membru este similară unei sucursale, chiar în cazul în care această prezență nu ia forma unei sucursale, ci constă dintr-un simplu birou administrat de personalul propriu al întreprinderii sau de o persoană independentă, dar mandatată pentru a acționa în permanență pentru întreprindere precum o agenție.”

14 Articolul 151 din această directivă, intitulat „Nediscriminarea persoanelor care solicită daune”, prevede:

„Statul membru gazdă solicită întreprinderii de asigurare generală să se asigure că persoanele care solicită daune în urma unor evenimente care survin pe teritoriul său nu sunt puse într-o situație mai puțin favorabilă ca rezultat al faptului că întreprinderea acoperă un risc clasificat în clasa 10 din anexa I partea A, cu excepția răspunderii transportatorului, în regim de prestări servicii, și nu prin intermediul unei unități situate în statul membru în cauză.”

15 Articolul 152 din directiva menționată, intitulat „Reprezentant”, prevede:

„(1) În scopurile menționate la articolul 151, statul membru gazdă solicită întreprinderii de asigurare generală să desemneze un reprezentant cu reședința sau stabilit pe teritoriul său care va colecta toate informațiile necesare privind dosarele de daune și va dispune de suficiente competențe pentru a reprezenta întreprinderea în relația cu persoanele care au suferit un prejudiciu și care ar putea solicita daune, inclusiv pentru plata acestora, și pentru a reprezenta sau, dacă este necesar, pentru a face să fie reprezentată întreprinderea, în ceea ce privește aceste daune, în fața instanțelor și autorităților acestui stat membru.

[…]

(3) Desemnarea reprezentantului nu constituie în sine deschiderea unei sucursale în sensul articolului 145.

[…]”

Dreptul polonez

16 Conform articolului 1099 din kodeks postępowania cywilnego (Codul de procedură civilă), instanța sesizată examinează din oficiu, în orice stadiu al procedurii, eventuala necompetență a instanțelor naționale de a soluționa litigiul și declară cererea inadmisibilă în caz de necompetență. Necompetența instanțelor naționale constituie o cauză de nulitate a procedurii.

Litigiul principal și întrebările preliminare

17 La 28 februarie 2018, a avut loc în Polonia un accident rutier în care două vehicule au intrat în coliziune. Persoana responsabilă de accident încheiase înainte de acesta un contract de asigurare de răspundere civilă auto cu Gefion.

18 La 1 martie 2018, partea vătămată a închiriat cu titlu oneros un vehicul de înlocuire de la atelierul de reparații căruia i-a fost încredințat vehiculul său avariat. În schimbul acestei prestații de închiriere, persoana menționată a transferat atelierului de reparații creanța împotriva Gefion, în temeiul unui contract de cesiune de creanță. La 25 iunie 2018, în temeiul unui nou contract de cesiune de creanță, atelierul de reparații a cedat CNP aceeași creanță.

19 Prin scrisoarea din 25 iunie 2018, CNP a solicitat Gefion să îi plătească suma facturată pentru închirierea vehiculului de înlocuire. Această cerere a fost trimisă Polins spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (denumită în continuare „Polins”), societate cu răspundere limitată cu sediul în Żychlin (Polonia) și, astfel cum reiese din decizia de trimitere, care reprezintă în Polonia interese ale Gefion.

20 Prin scrisoarea din 16 august 2018, Crawford Polska sp. z o.o., societate cu sediul în Polonia și însărcinată de Gefion cu soluționarea cererii de despăgubire, a aprobat în parte factura referitoare la închirierea vehiculului de înlocuire și a acordat CNP o parte din suma facturată pentru această închiriere.

21 În partea finală a acestei scrisori, Crawford Polska a arătat că putea fi formulată o reclamație în privința sa, în calitatea sa de organism autorizat de Gefion, sau direct împotriva Gefion, „fie în conformitate cu dispozițiile generale în materie de competență, fie în fața instanței competente de la locul în care deținătorul poliței de asigurare, asiguratul, beneficiarul sau un având-cauză al contractului de asigurare are reședința sau sediul”.

22 La 20 august 2018, CNP a chemat în judecată Gefion în fața Sąd Rejonowy w Białymstoku (Tribunalul Districtual din Białystok, Polonia). În ceea ce privește competența internațională a acestei instanțe, CNP a invocat informațiile publicate de Gefion potrivit cărora reprezentantul principal al Gefion în Polonia este Polins. CNP a solicitat ca notificările adresate Gefion să fie trimise la adresa Polins.

23 La 11 decembrie 2018, această instanță a emis o somație de plată.

24 Gefion a formulat opoziție la somația de plată contestând competența instanțelor poloneze de a soluționa litigiul. Astfel, după ce a arătat că CNP desfășura cu titlu profesional activitatea de răscumpărare de creanțe în cadrul unor contracte de asigurare, Gefion a dedus din această împrejurare că CNP nu are calitatea de deținător al poliței de asigurare, de asigurat sau de beneficiar,

în sensul articolului 11 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1215/2012, și că, prin urmare, aceasta nu avea posibilitatea de a introduce acțiuni în materie de asigurări în fața unei instanțe dintr-un alt stat membru decât cel în care asigurătorul își are sediul.

25 În plus, Gefion s-a prevalat de Hotărârea din 31 ianuarie 2018, Hofsoe (C-106/17, EU:C:2018:50), pentru a afirma că, având în vedere funcția de protecție a articolului 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1215/2012, o persoană care exercită o activitate profesională în domeniul recuperării creanțelor referitoare la indemnizații de asigurare, în calitate de cesionar contractual al unor asemenea creanțe, nu poate beneficia de protecția specială pe care o constituie posibilitatea de a recurge la normele de competență specială prevăzute în secțiunea 3 din capitolul II din acest regulament.

26 CNP a răspuns că Gefion este înscrisă în lista întreprinderilor de asigurări din statele membre și din statele Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care a făcut obiectul unei notificări la Komisja Nadzoru Finansowego (Comisia de Supraveghere Financiară, Polonia), că aceasta comercializează polițe de asigurare în Polonia și că nu se poate admite că persoana care preia creanța unei părți vătămate nu poate solicita rambursarea cheltuielilor de reparație în discuție în litigiul principal în fața instanței de la locul producerii daunei și al efectuării reparației.

27 Instanța de trimitere are îndoieli cu privire la aspectul dacă, în speță, CNP poate invoca în mod valabil normele de competență stabilite în secțiunea 3 din capitolul II din Regulamentul nr. 1215/2012. Aceasta ridică mai precis problema dacă CNP, care este o întreprindere ce a dobândit de la o parte vătămată o creanță împotriva unui asigurător care decurge dintr-o asigurare de răspundere civilă, poate beneficia de protecția pe care dispozițiile acestei secțiuni o rezervă părților defavorizate în unele raporturi juridice. Potrivit instanței menționate, ar trebui mai degrabă să se aibă în vedere aplicarea dispozițiilor secțiunii 2 din capitolul II din acest regulament, mai precis a articolului 7 punctul 2 sau a articolului 7 punctul 5 din regulamentul amintit. În sfârșit, aceasta are îndoieli cu privire la interpretarea noțiunilor de „sucursală”, de „agenție” sau de „altă unitate”, în sensul articolului 7 punctul 5 menționat.

28 În aceste împrejurări, Sąd Rejonowy w Białymstoku (Tribunalul Districtual din Białystok) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 13 alineatul (2) coroborat cu articolul 10 din Regulamentul [nr. 1215/2012] trebuie interpretat în sensul că, într-un litigiu între un profesionist, care a dobândit de la partea vătămată o creanță împotriva întreprinderii de asigurare în temeiul asigurării de răspundere civilă, și întreprinderea de asigurare [de răspundere civilă] menționată nu este exclusă stabilirea competenței instanței în temeiul articolului 7 punctul 2 sau al articolului 7 punctul 5 din acest regulament?

2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, articolul 7 punctul 5 din Regulamentul [nr. 1215/2012] trebuie interpretat în sensul că o societate comercială care își desfășoară activitatea într-un stat membru și se ocupă cu soluționarea cererilor de despăgubire pentru daunele materiale în cadrul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto, acționând în temeiul unui contract încheiat cu o societate de asigurări cu sediul într-un alt stat membru, este considerată o sucursală, o agenție sau o altă unitate a acesteia?

3) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, articolul 7 punctul 2 din Regulamentul [nr. 1215/2012] trebuie interpretat în sensul că acesta reprezintă un temei autonom pentru competența instanței din statul membru în care s-a produs fapta generatoare de prejudiciu și în fața căreia creditorul, care a dobândit creanța părții vătămate în temeiul asigurării obligatorii de răspundere civilă, introduce o acțiune împotriva întreprinderii de asigurări cu sediul într-un alt stat membru?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima și la a treia întrebare

29 Prin intermediul primei și al celei de a treia întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1215/2012 coroborat cu articolul 10 din acesta trebuie interpretat în sensul că se opune ca competența jurisdicțională în cazul unui litigiu între, pe de o parte, un profesionist care a dobândit o creanță deținută inițial de o parte vătămată asupra unei întreprinderi de asigurare de răspundere civilă și, pe de altă parte, aceeași întreprindere de asigurare de răspundere civilă să se întemeieze, după caz, în mod autonom, pe articolul 7 punctul 2 sau pe articolul 7 punctul 5 din acest regulament.

30 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, în măsura în care, în conformitate cu considerentul (34) al Regulamentului nr. 1215/2012, acesta abrogă și înlocuiește Regulamentul nr. 44/2001, care a înlocuit el însuși Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, astfel cum a fost modificată prin convențiile succesive referitoare la aderarea noilor state membre la această convenție, interpretarea dată de Curte dispozițiilor acestor din urmă instrumente juridice rămâne valabilă și pentru Regulamentul nr. 1215/2012 atunci când dispozițiile respective pot fi calificate ca „echivalente” (Hotărârea din 9 iulie 2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, punctul 22 și jurisprudența citată).

31 În conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012, persoanele care au domiciliul pe teritoriul unui stat membru sunt, în principiu, acționate în justiție în fața instanțelor statului membru respectiv. Articolul 5 alineatul (1) din acest regulament prevede însă, prin derogare, că persoanele respective pot fi acționate în justiție în fața instanțelor unui alt stat membru numai în temeiul normelor enunțate în secțiunile 2-7 din capitolul II din regulamentul menționat.

32 În ceea ce privește, mai precis, secțiunea 3 din capitolul II menționat, intitulată „Competența judiciară în materie de asigurări”, aceasta stabilește un sistem autonom de repartizare a competențelor jurisdicționale în materie de asigurări (a se vedea prin analogie Hotărârea din 12 mai 2005, Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, EU:C:2005:280, punctul 29).

33 Astfel, articolul 10 din Regulamentul nr. 1215/2012 precizează că, în materie de asigurări, competența este determinată de dispozițiile acestei secțiuni 3, care cuprinde articolele 10-16 din regulamentul respectiv, fără a aduce atingere articolului 6 și articolului 7 punctul 5 din regulamentul menționat.

34 Rezultă că secțiunea 3 din capitolul II din Regulamentul nr. 1215/2012 reglementează competența jurisdicțională în mod autonom în materie de asigurări, astfel încât, pe lângă temeiurile de competență prevăzute de aceeași secțiune 3, sunt excluse, în această materie, alte temeiuri de competență decât cele la care face trimitere în mod expres articolul 10 din regulamentul menționat, și anume temeiurile de competență prevăzute la articolul 6 și la articolul 7 punctul 5 din acest regulament.

35 Astfel, în măsura în care articolul 10 din Regulamentul nr. 1215/2012 nu face trimitere la articolul 7 punctul 2 din regulamentul menționat, această din urmă dispoziție nu se poate aplica atunci când un litigiu intră, în ceea ce privește competența jurisdicțională, în domeniul de aplicare al secțiunii 3 din capitolul II din regulamentul amintit.

36 O asemenea interpretare este confirmată de conținutul articolului 11 alineatul (1) litera (a) și al articolului 12 din Regulamentul nr. 1215/2012, care stabilesc norme de competență similare celor care figurează la articolul 4 alineatul (1) și, respectiv, la articolul 7 punctul 2 din acest regulament.

37 Pe de altă parte, este necesar să se arate că, în temeiul articolului 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1215/2012, articolele 10-12 din acesta se aplică în cazul acțiunii directe introduse de partea vătămată împotriva asigurătorului, în situația în care sunt permise asemenea acțiuni directe.

38 În această privință, trimiterea care figurează la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1215/2012 are ca obiect adăugarea pe lista reclamanților, cuprinsă la articolul 11 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat, a persoanelor care au suferit un prejudiciu, fără ca cercul acestor persoane să fie restrâns la cele care au suferit prejudiciul în mod direct (a se vedea prin analogie, în ceea ce privește Regulamentul nr. 44/2001, Hotărârea din 20 iulie 2017, MMA IARD, C-340/16, EU:C:2017:576, punctul 33 și jurisprudența citată).

39 În aceste condiții, trebuie amintit că obiectivul secțiunii 3 din capitolul II din Regulamentul nr. 1215/2012 este, potrivit considerentului (18) al acestui regulament, protejarea părții defavorizate la contract prin intermediul unor norme de competență mai favorabile intereselor sale decât normele generale și că un astfel de obiectiv presupune ca aplicarea normelor de competență speciale prevăzute în secțiunea menționată să nu fie extinsă la persoanele pentru care această protecție nu se justifică (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2020, Balta, C-803/18, EU:C:2020:123, punctele 27 și 44, precum și jurisprudența citată).

40 Or, deși un cesionar al drepturilor părții vătămate, care poate fi el însuși considerat parte defavorizată, trebuie să poată beneficia de normele de competență jurisdicțională speciale definite de dispozițiile articolului 11 alineatul (1) litera (b) coroborate cu cele ale articolului 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1215/2012, nu se justifică nicio protecție specială în ceea ce privește raporturile dintre profesioniști din domeniul asigurărilor, neputându-se prezuma că vreunul dintre aceștia se află într-o poziție defavorabilă în raport cu celălalt (a se vedea în acest sens Hotărârea din 31 ianuarie 2018, Hofsoe, C-106/17, EU:C:2018:50, punctele 39 și 42, precum și jurisprudența citată).

41 Curtea a considerat astfel că un organism de securitate socială, cesionar legal al drepturilor părții direct vătămate într-un accident auto, nu poate să se prevaleze de dispozițiile articolului 9 alineatul (1) litera (b) coroborate cu cele ale articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001, cărora le corespund articolul 11 alineatul (1) litera (b) și, respectiv, articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1215/2012, în scopul de a introduce o acțiune directă la instanțele din statul membru în care acesta are sediul împotriva asigurătorului persoanei pretins responsabile de accidentul respectiv, cu sediul în alt stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 septembrie 2009, Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, EU:C:2009:561, punctul 43 și jurisprudența citată).

42 Curtea a statuat de asemenea că o persoană care exercită o activitate profesională în domeniul recuperării creanțelor care constau în indemnizații de asigurare, în calitate de cesionar contractual al unor asemenea creanțe, nu poate beneficia de protecția specială pe care o constituie *forum actoris* (Hotărârea din 31 ianuarie 2018, Hofsoe, C-106/17, EU:C:2018:50, punctul 43).

43 În speță, din decizia de trimitere reiese că CNP are ca obiect de activitate recuperarea creanțelor de la întreprinderile de asigurări. Această împrejurare, a cărei verificare este de competența instanței de trimitere, se opune ca societatea respectivă să poată fi considerată parte într-o poziție defavorabilă în raport cu partea adversă, în sensul jurisprudenței menționate la punctele 40-42 din prezenta hotărâre, astfel încât ea nu poate beneficia de normele speciale de competență jurisdicțională prevăzute la articolele 10-16 din Regulamentul nr. 1215/2012.

44 Trebuie analizat dacă, având în vedere această concluzie, competența instanței sesizate cu un litigiu între, pe de o parte, un profesionist care a dobândit o creanță deținută inițial de o parte vătămată asupra unei întreprinderi de asigurări și, pe de altă parte, aceeași întreprindere de asigurări se poate întemeia pe articolul 7 punctul 2 sau pe articolul 7 punctul 5 din Regulamentul nr. 1215/2012.

45 În această privință, Curtea a statuat deja că, întrucât o cerere formulată de un asigurător împotriva unui alt asigurător nu intra sub incidența secțiunii 3 din capitolul II din Regulamentul nr. 44/2001, articolul 6 punctul 2 din regulamentul menționat, care face parte din secțiunea 2 din capitolul respectiv, putea fi aplicabil unei astfel de cereri în măsura în care aceasta din urmă se încadrează în situațiile vizate de dispoziția menționată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 ianuarie 2016, SOVAG, C-521/14, EU:C:2016:41, punctul 31).

46 Prin analogie, este necesar să se considere că, în cazul în care secțiunea 3 din capitolul II din Regulamentul nr. 1215/2012 nu este aplicabilă unei cereri din cauza lipsei unei părți într-o poziție defavorabilă în raport cu cealaltă parte, această cerere este susceptibilă să intre sub incidența dispozițiilor secțiunii 2 din același capitol și în special a articolului 7 punctul 2 sau a articolului 7 punctul 5 din regulamentul menționat, chiar dacă este vorba despre un litigiu în materie de asigurări, în măsura în care sunt întrunite condițiile impuse de dispozițiile respective pentru aplicarea lor.

47 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la prima și la a treia întrebare că articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1215/2012 coroborat cu articolul 10 din acesta trebuie interpretat în sensul că nu se aplică în cazul unui litigiu între, pe de o parte, un profesionist care a dobândit o creanță deținută inițial de o parte vătămată asupra unei întreprinderi de asigurare de răspundere civilă și, pe de altă parte, aceeași întreprindere de asigurare de răspundere civilă, astfel încât nu se opune ca competența jurisdicțională pentru soluționarea unui asemenea litigiu să se întemeieze, după caz, pe articolul 7 punctul 2 sau pe articolul 7 punctul 5 din acest regulament.

Cu privire la a doua întrebare

48 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 7 punctul 5 din Regulamentul nr. 1215/2012 trebuie interpretat în sensul că o societate care exercită într-un stat membru, în temeiul unui contract încheiat cu o întreprindere de asigurări cu sediul într-un alt stat membru, în numele și pe seama acesteia din urmă, o activitate de soluționare a cererilor de despăgubire în cadrul asigurării de răspundere civilă auto trebuie considerată ca fiind o sucursală, o agenție sau o altă unitate, în sensul dispoziției menționate.

49 Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie amintit că numai prin derogare de la norma generală enunțată la articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012, prin care competența este atribuită instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia se află domiciliul pârâtului, capitolul II secțiunea 2 din acest regulament prevede un anumit număr de atribuiri de competențe speciale, printre care figurează cele prevăzute la articolul 7 punctul 5 din regulamentul menționat. Întrucât atât competența instanțelor de la locul unde se află o sucursală, o agenție și o altă unitate pentru contestațiile rezultate din activitatea lor în sensul acestei dispoziții constituie o normă de competență specială, ea trebuie interpretată în mod autonom și strict, ceea ce nu permite o interpretare care să depășească ipotezele avute în mod explicit în vedere de același regulament (a se vedea, prin analogie cu articolul 5 punctul 5 din Regulamentul nr. 44/2001, Hotărârea din 5 iulie 2018, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-27/17, EU:C:2018:533, punctul 26 și jurisprudența citată).

50 Norma de competență specială astfel prevăzută la articolul 7 punctul 5 din Regulamentul nr. 1215/2012 se întemeiază pe existența unei legături deosebit de strânse între litigiu și instanțele care pot fi sesizate cu judecarea lui, care justifică atribuirea competenței în favoarea acestora din urmă pentru motive legate de buna administrare a justiției și de organizarea utilă a procesului (a se vedea, prin analogie cu articolul 5 punctul 5 din Regulamentul nr. 44/2001, Hotărârea din 5 iulie 2018, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-27/17, EU:C:2018:533, punctul 27 și jurisprudența citată).

51 În această privință, potrivit jurisprudenței Curții, două criterii permit să se stabilească dacă o contestație rezultă din activitatea unei sucursale, a unei agenții sau a unei alte unități, în sensul articolului 7 punctul 5 din Regulamentul nr. 1215/2012.

52 În primul rând, noțiunile de „sucursală”, de „agenție” și de „altă unitate”, în sensul acestei dispoziții, presupun existența unui centru al operațiunilor care se manifestă în mod permanent către exterior ca o extensie a unei entități-mamă. Acest centru trebuie să fie dotat cu o conducere și să fie echipat din punct de vedere material pentru a putea negocia cu terții, care nu mai trebuie astfel să se adreseze direct entității-mamă. În al doilea rând, litigiul trebuie să privească fie acte rezultate din activitatea unei sucursale, fie angajamente asumate de ea în numele entității-mamă, în cazul în care acestea din urmă trebuie să fie executate în statul în care este situată sucursala respectivă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iulie 2012, Mahamdia, C-154/11, EU:C:2012:491, punctul 48, Hotărârea din 5 iulie 2018, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-27/17, EU:C:2018:533, punctul 59, și Hotărârea din 11 aprilie 2019, Ryanair, C-464/18, EU:C:2019:311, punctul 33).

53 În speță, din informațiile din decizia de trimitere reiese că, deși două societăți reprezintă interesele Gefion în Polonia, și anume Polins și Crawford Polska, aceasta din urmă este cea care a fost mandatată de Gefion să efectueze soluționarea cererii de despăgubire în discuție în litigiul principal. Prin urmare, trebuie să se considere că instanța de trimitere solicită Curții să se pronunțe cu privire la domeniul de aplicare al articolului 7 punctul 5 din Regulamentul nr. 1215/2012 tocmai în raport cu activitatea Crawford Polska.

54 În ceea ce privește primul criteriu desprins din jurisprudența amintită la punctul 52 din prezenta hotărâre, din decizia de trimitere reiese că, sub rezerva aprecierii faptelor pe care instanța de trimitere trebuie să o efectueze, Crawford Polska este o societate cu răspundere limitată de drept polonez, astfel încât dispune, în calitate de persoană juridică, de o existență juridică independentă și este dotată cu o conducere.

55 Pe de altă parte, potrivit chiar mandatului primit de Gefion, Crawford Polska este abilitată să efectueze „examinarea completă a cererilor [de despăgubire]”, instanța de trimitere precizând, în plus, că aceasta este pe deplin competentă să exercite o activitate care produce efecte juridice pentru întreprinderea de asigurări și să acționeze în numele și pe seama Gefion.

56 Prin urmare, astfel cum a arătat în esență domnul avocat general la punctul 63 din concluziile sale, în temeiul mandatului menționat, rezultă că Crawford Polska dispune de deplina competență de a exercita activitatea de soluționare a cererilor de despăgubire, ceea ce produce efecte juridice pentru întreprinderea de asigurări, astfel încât Crawford Polska trebuie să fie considerată un centru al operațiunilor care se manifestă în mod permanent către exterior ca o extensie a unei entități-mamă.

57 În schimb, va reveni instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă acest centru este echipat din punct de vedere material astfel încât să poată negocia cu terții și să îi scutească pe aceștia de obligația de a se adresa direct entității-mamă.

58 În ceea ce privește al doilea criteriu desprins din jurisprudența amintită la punctul 52 din prezenta hotărâre, trebuie arătat, mai întâi, că nu se poate considera că litigiul principal privește acte rezultate din activitatea Crawford Polska, întrucât nu privește drepturile și obligațiile contractuale sau necontractuale referitoare la administrarea propriu-zisă a acestei societăți (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 noiembrie 1978, Somafer, 33/78, EU:C:1978:205, punctul 13).

59 În ceea ce privește, în continuare, aspectul dacă litigiul principal privește angajamente asumate de Crawford Polska în numele Gefion, la punctul 53 din prezenta hotărâre s-a amintit că aceasta din urmă a mandatat-o pe prima pentru a efectua soluționarea cererii de despăgubire din litigiul principal. În plus, din decizia de trimitere reiese că însăși Crawford Polska a adoptat, în numele și pe seama Gefion, decizia de a nu acorda CNP decât o parte din despăgubirea solicitată. Or, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 66 din concluziile sale, dacă această împrejurare ar fi confirmată de instanța de trimitere, ar rezulta că Crawford Polska nu a fost un simplu intermediar însărcinat cu transmiterea informațiilor, ci a contribuit în mod activ la situația juridică aflată la originea litigiului principal. Acest litigiu ar trebui considerat în acest caz, ținând seama de implicarea Crawford Polska

în raportul juridic dintre părțile din litigiul principal, ca privind angajamentele asumate de Crawford Polska în numele Gefion (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 aprilie 2019, Ryanair, C-464/18, EU:C:2019:311, punctele 34 și 35).

60 În sfârșit, în ceea ce privește argumentul invocat pe cale incidentală de instanța de trimitere, precum și de Gefion și de Comisia Europeană, potrivit căruia noțiunile de „sucursală", de „agenție" și de „altă unitate", în sensul articolului 7 punctul 5 din Regulamentul nr. 1215/2012, ar trebui interpretate în lumina Directivei 2009/138, în special a noțiunilor de „prezență permanentă" și de „reprezentant" care figurează la articolele 145 și 152 din această directivă, este suficient să se arate că articolul 7 punctul 5 din Regulamentul nr. 1215/2012 trebuie să fie interpretat în mod autonom, în cadrul sistemului și al obiectivelor acestei dispoziții, după cum a arătat domnul avocat general la punctul 72 din concluziile sale, și în conformitate cu criteriile specifice desprinse din jurisprudența privind dispoziția menționată.

61 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că articolul 7 punctul 5 din Regulamentul nr. 1215/2012 trebuie interpretat în sensul că o societate care exercită într-un stat membru, în temeiul unui contract încheiat cu o întreprindere de asigurări cu sediul într-un alt stat membru, în numele și pe seama acesteia din urmă, o activitate de soluționare a cererilor de despăgubire în cadrul asigurării de răspundere civilă auto trebuie considerată ca fiind o sucursală, o agenție sau o altă unitate, în sensul dispoziției menționate, atunci când această societate

– se manifestă în mod permanent către exterior ca o extensie a întreprinderii de asigurări și

– este dotată cu o conducere și este echipată din punct de vedere material pentru a putea negocia cu terții, astfel încât aceștia sunt scutiți de obligația de a se adresa direct întreprinderii de asigurări.

Cu privire la cheltuielile de judecată

62 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

1) Articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială coroborat cu articolul 10 din acesta trebuie interpretat în sensul că nu se aplică în cazul unui litigiu între, pe de o parte, un profesionist care a dobândit o creanță deținută inițial de o parte vătămată asupra unei întreprinderi de asigurare de răspundere civilă și, pe de altă parte, aceeași întreprindere de asigurare de răspundere civilă, astfel încât nu se opune ca competența jurisdicțională pentru soluționarea unui asemenea litigiu să se întemeieze, după caz, pe articolul 7 punctul 2 sau pe articolul 7 punctul 5 din acest regulament.

2) Articolul 7 punctul 5 din Regulamentul nr. 1215/2012 trebuie interpretat în sensul că o societate care exercită într-un stat membru, în temeiul unui contract încheiat cu o întreprindere de asigurări cu sediul într-un alt stat membru, în numele și pe seama acesteia din urmă, o activitate de soluționare a cererilor de despăgubire în cadrul asigurării de răspundere civilă auto trebuie considerată ca fiind o sucursală, o agenție sau o altă unitate, în sensul dispoziției menționate, atunci când această societate

– se manifestă în mod permanent către exterior ca o extensie a întreprinderii de asigurări și

– **este dotată cu o conducere și este echipată din punct de vedere material pentru a putea negocia cu terții, astfel încât aceștia sunt scutiți de obligația de a se adresa direct întreprinderii de asigurări.**

Semnături